

दैनिक चालू घडामोडी 29.11.2021

राष्ट्रीय बहुआयामी गरीबी निर्देशांक (एमपीआय)

- राष्ट्रीय बहुआयामी गरीबी निर्देशांक (MPI): राष्ट्रीय कुटुंब आरोग्य सर्वेक्षण (NFHS)-4 (2015-16) वर आधारित आधारभूत अहवाल NITI आयोगाने विकसित केला आहे.
- ग्लोबल MPI 2021 नुसार, 109 देशांमध्ये भारताचा क्रमांक 66 आहे.
- बिहारमध्ये सर्वाधिक लोकसंख्या आहे, राज्याच्या लोकसंख्येपैकी 51.91 टक्के, जे बहुआयामी गरीब आहेत, त्यानंतर झारखंड 42.16 टक्के आणि उत्तर प्रदेश 37.79 टक्के आहे.
- केरळमध्ये सर्वात कमी लोकसंख्या दारिद्र्य पातळी (0.71%), त्यानंतर गोवा (3.76%) आणि सिक्कीम (3.82%) आहे.
- केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये (UTs), दादरा आणि नगर हवेली (27.36 टक्के), जम्मू आणि काश्मीर आणि लडाख (12.58), दमण आणि दीव (6.82 टक्के) आणि चंडीगड (5.97 टक्के), भारतातील सर्वात गरीब केंद्रशासित प्रदेश म्हणून उदयास आले आहेत.
- केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये पुद्दुचेरीमध्ये गरिबांचे प्रमाण 1.72 टक्के सर्वात कमी आहे, त्यानंतर लक्षद्वीप 1.82 टक्के, अंदमान आणि निकोबार बेटे 4.30 टक्के आणि दिल्ली 4.79 टक्के आहे.

Source: PIB

भारत-यूएस व्यापार धोरण मंच (TPF)

- भारत आणि युनायटेड स्टेट्स (यूएस) यांनी नवी दिल्ली येथे भारत-अमेरिका व्यापार धोरण मंच (TPF) ची 12वी मंत्रीस्तरीय बैठक घेतली.
- वाणिज्य आणि उद्योग मंत्री पीयूष गोयल आणि यूएस व्यापार प्रतिनिधी कॅथरीन टाई यांच्या सह-अध्यक्ष होत्या.
- शेवटचा व्यापार धोरण मंच (TPF) 2017 मध्ये आयोजित करण्यात आला होता.

Source: Business Standard

आयएनएस वेला

- INS Vela, प्रोजेक्ट-75 च्या सहा पाणबुड्यांच्या मालिकेतील चौथी पाणबुडी, 25 नोव्हेंबर 21 रोजी नौदल प्रमुख ऍडमिरल करमबीर सिंग यांच्या उपस्थितीत कार्यान्वित झाली.
- मुंबईतील नेव्हल डॉकयार्डमध्ये औपचारिक कमिशनिंग समारंभ पार पडला.
- Scorpene क्लास पाणबुड्या भारतात Mazagon Dock Shipbuilders Limited (MDL) मुंबई द्वारे मेसर्स नेव्हल ग्रुप (पूर्वी DCNS), फ्रान्सच्या सहकार्याने तयार केल्या जात आहेत.

Source: PIB

आंतरराष्ट्रीय एमी पुरस्कार 2021

- 49 वा आंतरराष्ट्रीय एमी पुरस्कार 2021 न्यूयॉर्क शहरात आयोजित करण्यात आला होता.
- नवाजुद्दीन सिद्दीकी, वीर दास आणि सुष्मिता सेन स्टारर आर्या हे भारतातील नामांकित व्यक्तींपैकी एक होते.

- आजपर्यंत, एमी मिळवणारा एकमेव भारतीय शो म्हणजे चित्रपट निर्माते रिची मेहताचा दिल्ली क्राइम ज्याने 2020 मध्ये सर्वोत्कृष्ट नाटक जिंकले.

2021 आंतरराष्ट्रीय एमी पुरस्कारांच्या काही मुख्य विजेत्यांची यादी:

- सर्वोत्कृष्ट अभिनेत्री: हेली स्कॉयर्स फॉर अँडल्ट मटेरियल (यूके)
- सर्वोत्कृष्ट अभिनेता: डेव्हिड टेनंट फॉर डेस (यूके)
- सर्वोत्कृष्ट नाटक मालिका: तेहरान (इस्रायल)
- सर्वोत्कृष्ट विनोदी मालिका: कॉल माय एजंट सीझन 4 (फ्रान्स)
- सर्वोत्कृष्ट माहितीपट: होप फ्रोजन: अ क्वेस्ट टू लिव्ह ट्वाईस (थायलंड)
- सर्वोत्कृष्ट टीव्ही चित्रपट / मिनी-सिरीज: अटलांटिक क्रॉसिंग (नॉर्वे)

Source: India Today

युनेस्को जागतिक वारसा समिती

- भारताची युनेस्कोच्या जागतिक वारसा समितीच्या चार वर्षांच्या कालावधीसाठी (२०२१-२५) सदस्य म्हणून निवड झाली आहे.
- समिती जागतिक वारसा अधिवेशनाच्या अंमलबजावणीसाठी जबाबदार आहे, जागतिक वारसा निधीचा वापर परिभाषित करते आणि राज्य पक्षांच्या विनंतीनुसार आर्थिक सहाय्य वाटप करते.
- अलीकडेच, भारताने 2021-25 टर्मसाठी UNESCO च्या कार्यकारी मंडळासाठी पुन्हा निवडणूक जिंकली.

Source: TOI

आयसीसी सीईओ

- आठ महिन्यांहून अधिक काळ अंतरिम तत्वावर या भूमिकेवर काम केल्यानंतर ऑस्ट्रेलियाचे जेफ अँलार्डिस यांची आंतरराष्ट्रीय क्रिकेट परिषद (ICC) चे स्थायी सीईओ म्हणून नियुक्ती करण्यात आली आहे.

- अशा प्रकारे ज्योफ अॅलर्डिस यांनी मनू साहनी यांची जागा घेतली, ज्यांनी जुलैमध्ये त्यांच्या पदाचा राजीनामा दिला होता.
- ऑस्ट्रेलियन प्रथम श्रेणी क्रिकेटपटू आणि प्रशासक अॅलर्डिस आठ वर्षे ICC महाव्यवस्थापक, क्रिकेट होते.

Source: TOI

लाल सलाम: एक कादंबरी

- केंद्रीय महिला आणि बालविकास मंत्री स्मृती झुबिन इराणी या त्यांच्या 'लाल सलाम: अ कादंबरी' या पहिल्या कादंबरीतून लेखिका झाल्या आहेत.
- एप्रिल 2010 मध्ये दंतेवाडा येथे 76 CRPF जवानांच्या दुःखद हत्येपासून प्रेरित असलेली ही कादंबरी, देशाच्या सेवेसाठी आयुष्यभर दिलेल्या अपवादात्मक पुरुष आणि स्त्रियांना श्रद्धांजली आहे.
- हे पुस्तक वेस्टलँड पब्लिकेशनने प्रकाशित केले आहे.

Source: India Today

27 नोव्हेंबर, राष्ट्रीय अवयवदान दिन

- दरवर्षी 27 नोव्हेंबर रोजी राष्ट्रीय अवयवदान दिवस साजरा केला जातो.
- 2010 पासून भारतात दरवर्षी 27 नोव्हेंबरला हा दिवस साजरा केला जातो.

- देशात दरवर्षी होणाऱ्या अवयव प्रत्यारोपणाची संख्या 2013 मधील 4990 वरून 2019 मध्ये 12746 पर्यंत वाढली आहे आणि जागतिक वेधशाळेवर उपलब्ध आकडेवारीनुसार भारत आता फक्त अमेरिका आणि चीननंतर जगात तिसऱ्या क्रमांकावर आहे.
- तसेच अवयवदानाचे प्रमाण 2012-13 च्या तुलनेत सुमारे चार पटीने वाढले आहे.

Source: PIB